

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

6. Cognitionem humanam diuinæ cedere, ratione objecti.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45653

bos Christus à se dimisit , & rem suam sibi habere iussit , quando vnuſ voluit redire in domum ſuam , & narrare , quanta ſibi feciſſet Luc. 8. 39.
 Deus ; alteri autem dixit : ſe non habere , ubi caput ſuum reclinaret . E & cap. 9. 58.
 diuerſo duorum aliorum excuſationem , quam prætexebant , ne ſta- & v. 60. 62,
 tim ipum ſequerentur , non admisit ; neque paſſus eſt , vnum illorum prium ire , & ſepelire Patrem ſuum , neque alterum ire do-
 dum , vt de ſuis rebus diſponeret , ſed vtrumque iuſſit , ſtatiſ & è
 veſtigio ſequi . Cur in hiſ quaṭuoṛ Christuſ tam contraria voluit ?
 Ipſe ſcīt . *Quis consiliarius eius fuit ?* ſatiſ eſt , ipum voluiſſe , cuiuſ
 nunquam eſt ſine ratione voluntas : etiamſi vnum aſſumit , alterum
 relinquit , vtrumque bene facit . Niſi miruſ ille eſt , qui annunciat ver- Psal. 147. 8.
 bum ſuum Jacob : iuſtitias , & iudicia ſua Iſraēl . Non fecit taliter omni nationi : & Iudicia ſua non maniſtatur eiſ . Multi enim , ſicut Iudicia Dei damnare audent , ita animi cæcitate & ipsas contemnerent , aut riderent cauſas iudiciorum , ſi eis maniſtarentur . Reſtiū ergo illis cauſæ celantur ; quæ nec electis omnibus pateſtunt ; quia ma-
 xima eſt perfectio hominiſ , & gloria Dei in genere , iuſta Iudicia illius prædicare , quantum uis ratio illorum lateat : ideò occulta vocan-
 tur . Incognita eſt cauſa ; ſed non incognitus eſt , qui fecit , aut per-
 mifit . Non potheſt eſſe iniuſtum , quod iſ facit , qui ſemper eſt iu-
 ſtus . Non eſt Domini , vt ſeruo de negotijs ſuis reddat rationem ; vbi in herō prudentia eſt , debet in famulo eſſe reuerentia : nec ſubdi-
 tum decet eſſe ſuperioriſ ſuī Aristarchuſ . Ita boni quoque homi-
 niſ eſt , nullam Creatoriſ Gubernatorique ſuī , quem infinitis
 modiſ bonum eſſe credit , actionem malam iudicare . Non eſt ho-
 mo , iudiciſ tui iudex : *non eſt diſcipulus ſuper magiſtrum , nec ſeruus Matth. 10.
 ſuper Dominum ſuum .* Ne itaq; iudicio humano diuinum , hoc eſt ,
 dubio certum , aut malo bonum iudices ; ades parumper , & inter illoſ te colloca , qui meditatione ſua aſcendunt uſq; ad celos , & deſ- 24.
 cendunt uſque ad abyſſos diuinorum iudiciorum , quoruſ cum pro-
 funditatē viuent , admirabile nomen Domini , prædicant , excla- Psal. 106. 26.
 māntque : *Laudate Dominum de terra , dracones & omnes abyſſi ;* ades , Psal. 148. 7.
 inquam , mi homo , perpende , quām multas graueſque ob cauſas ,
 diuina ſapienția ſcientiāq; omnem ſapiențiam & ſcientiam ſuperet
 & hominiſ & Angelorū .

1. Omnis ſcienția creaṭa eſt limitata , certōque cognoscendi modo , certis rebus cognoscendi circumscripta ; & ita quidem , vt ſemper aliiquid ei ſuperiſt , aut de obiecto , aut de obiecti clari-

tate

V.I.

16 Cap. III. De incomprehensibilibus Dei Iudicys.

tate cognoscendum. At diuina scientia terminis caret: cognoscit enim Deus omnia præterita, quæ fuere; omnia præsentia, quæ sunt; omnia futura, quæcunque post alijs erunt in annis, & in tota æternitate. Enim uero cognoscit etiam quæ futura non sunt, fieri tamē possent, si ipse vellet; cognoscit seipsum, & totam diuinitatem penetrat, quasi pelagus omnium scientiarum; cognoscit hæc omnia simul, & intime, & quantum cognosci possunt, infinita perspicuitate.

VII.

2. Itaque creaturæ non modò pauciora, sed etiam obscurius, atq; imperfectius cognoscunt, quæ sive abstractiuâ, sive intuitiuâ scientiâ cognoscunt; Deus omnia cognoscit perfectissimè, omnique modo, quo cognosci possunt, & adeò omnia lucidissimè comprehendit.

VIII.

3. Quando homo aliquid etiam ex suis caussis cognoscit, per quasdam duntaxat imagines speciæque mentis, aut per effectus tantummodo, tanquam per vestigia, illud cognoscit; Deus verò tali medio non indiget, sed per suammet essentiam, quasi, per clarissimum speculum omnia intuetur. Continet enim in se eminentiâ quadam, quidquid in vllâ creaturâ perfectionis formaliter, ut schoolæ aiunt, reperitur. Sicut ergo se ipsum, ita & illa in se conspicit. Quod de nobis dici nō potest, qui res per imaginem earum intuendo, aut per effecta tantum indagamus. Quare, sicut aliud est feram, verbi gratia ceruam, per vestigia, aliud in se ipsâ, & aliud hominem nomine, aliud facie cognoscere, ita longè excellentius cognoscit Deus res, quam homo.

IX.

4. Homo sæpe longâ meditatione, multoque studio indiget, ad rem cognoscendam, Deus autem in ictu oculi, in instanti, & uno mentis intuitu simul omnia comprehendit. Hinc nunquam potest esse præceps, sicut homo, qui ante tempus iudicat, & sæpe non satis sibi sumit temporis ad cogitandum, aut de re quapiam deliberandum.

X.

5. Incerta est cognitio humana, cum res frequenter soleant mutari, & aliter aliterque euenire: at Deus rerum omnium etiam contingentium, atque in se ipsis incertarum, certissimam habet ac infallibilem cognitionem.

XI.

6. Cognitio hominis temporanea est, & cœpit; Deus verò ab æterno omnia nouit; scientia proinde illius, ut nunquam cœpit, ita nunquam desinet; est enim ita instantanea, ut simul sit semper.